

МОДЕЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СПЕЦІАЛІСТА-ЗЕМЛЕВПОРЯДНИКА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

О.А. Варфоломеєва

Одеського державного аграрного університету

Висвітлено проблеми формування змісту професійного навчання та організації навчального процесу інженерів – землевпорядників відповідно до потреб економічного та соціального розвитку.

Ключові слова: спеціаліст, землевпорядкування, ринкові умови.

Вступ. Проведення в Україні земельної реформи та впровадження ринкових механізмів регулювання земельних відносин зумовили потребу демонополізації земельної власності й залучення земельних ділянок до цивільного обігу. Поряд із державою право набуття землі у власність одержали територіальні громади сіл, селищ і міст, а об'єкт власності може відчужуватися шляхом купівлі-продажу, обміну, дарування, передачі у заставу, спадщину тощо.

Розвиток національної, регіональної економіки та сучасні ринкові умови потребують підготовки нового покоління висококваліфікованих фахівців - землевпорядників. [1]

Взаємодія освіти і науки є комплексним процесом, в якому університети традиційно відіграють провідну роль. При цьому навчальний процес і проведення наукових досліджень взаємопов'язані та забезпечують єдність засвоєння і передачі знань. Проте рівень наукових досліджень та їх взаємодія з навчальним процесом у більшості вищих навчальних закладів України, зокрема в університетах, не забезпечує належної підготовки висококваліфікованих фахівців та виконання конкурентоспроможних наукових розробок, про що було визначено у Концепції Державної цільової програми "Наука в університетах" на 2008-2012 роки, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 липня 2007 року № 548-р. [2]

Рівень освіти, кваліфікація спеціалістів являються одним із важливих факторів соціально – економічного та культурного розвитку суспільства. В умовах інтенсивного розвитку науково – технічного прогресу для оптимізації підготовки інженерів – землевпорядників, які б відповідали вимогам сучасного виробництва необхідні дослідження по прогнозуванню концептуальної моделі спеціаліста.

Інженер, як виробнича сила суспільства, здійснює найважливішу соціально – економічну функцію – прискорення науково – технічного прогресу та керування якістю кінцевого результату.

Матеріал та методика досліджень. Пошук шляхів вдосконалення підготовки майбутніх спеціалістів показав, що одним із варіантів рішення проблеми, що досліджується є моделювання професійної діяльності спеціаліста.

Визначною частиною моделі підготовки майбутніх інженерів – землевпорядників головне місце займає глибина знань, яка формує прагнення до творчості, вміння поряд з модернізацією старого, проектувати якісно нові зразки.

Створювана модель підготовки спеціалістів базується на використанні передових наукових здобутків та комп'ютерних технологій, вмінні алгоритмування та програмування при створенні та експлуатації виробничих систем. [4]

Умовою побудови моделі підготовки майбутнього спеціаліста також є уявлення про вихідний та кінцевий результат.

В основі практичного здійснення моделювання, як інструмента досліджень визначених об'єктів або явищ, лежить розробка моделі підготовки майбутнього інженера, що передбачає врахування всіх складових елементів діяльності, визначення значимості цих складових для виробничого процесу.

Процес моделювання операціонально – практичного компонента майбутньої діяльності спеціаліста включає:

- визначення типових професійних задач, які необхідно вміти вирішувати спеціалісту з метою забезпечення нормативних показників діяльності;
- визначення місця цих задач в змісті навчання;
- вибір оптимальних форм та методів навчання при розгляді кожної задачі.

Слід враховувати той факт, що майбутній спеціаліст освоює новий для нього вид діяльності, переходячи від простих елементів до більш складних і на кінець приступає до оволодіння повноцінною професійною інформацією. Тому, проектування моделі повинно виконуватись в оберненому напрямку – від діяльності в цілому до складових її частин і далі до елементів, зберігаючи при цьому взаємозв'язок. [5]

Освічений і кваліфікований фахівець повинен:

- мати науково – теоретичні знання для вирішення теоретичних і прикладних завдань та вміти їх застосовувати;
- володіти системним та порівняльним аналізом;
- мати навички дослідника;
- вміти працювати самостійно;
- бути здатним генерувати нові ідеї (креативність);
- мати навички використання технічних пристроїв та роботи з комп'ютерною технікою;
- володіти сучасними інформаційними технологіями;
- бути спроможним підвищувати свою фахову майстерність.[3]

Результати досліджень та їх аналіз. В Одеському регіоні існує гостра потреба у висококваліфікованих фахівцях - землевпорядниках, які могли б ефективно впроваджувати в життя земельну реформу, здійснювати заходи, спрямовані на формування нових економічних і соціальних відносин на селі.

9 листопада 2007 року з метою вирішення проблеми підготовки кваліфікованих кадрів для землевпорядних органів рішенням сесії Одеської обласної ради №358-V затверджено регіональну програму підготовки спеціалістів-землевпорядників на 2008-2009 роки. Слід зазначити, що регіональна програма розроблена з метою реалізації державної кадрової політики на обласному рівні, забезпечення професіоналізації державного управління і місцевого самоврядування у сфері земельних відносин відповідно до сучасних вимог економічного та соціального розвитку регіону.

Підготовка спеціалістів відповідного профілю для Одеського регіону в основному проводиться на факультеті землевпорядкування Одеського державного аграрного університету.

Факультет має можливість використовувати 29 персональних комп'ютерів, які розміщені у 2-х навчальних класах. Під час проведення занять студенти користуються стандартними програмами, текстовими та графічними редакторами, електронними таблицями та системами управління базами даних. ЕОМ використовуються при виконанні курсових та дипломних робіт, у науково-дослідній роботі викладачів, аспірантів та студентів.

Для проведення лабораторних робіт з геодезичних дисциплін на факультеті студенти використовують прилади, які є лише в одному екземплярі, а саме: електронний тахеометр «Trimble 3305», навігаційний супутниковий приймач «EMAP», тахеометр оптичний та інше. При такій матеріально-технічній базі факультету складно підготувати висококваліфікованих фахівців, які б відповідали сучасним вимогам.

На теперішній час органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, проектні землевпорядні організації, територіальні органи земельних ресурсів Одеської області мають гостру потребу у висококваліфікованих спеціалістах - інженерах-землевпорядниках.

На формування кадрів спрямовується багато зусиль, продовжується пошук і впроваджуються нові форми і методи роботи.

Сьогодні освітньо-кваліфікаційна структура спеціалістів ще не відповідає вимогам професійно-кваліфікаційних характеристик посад інженерів-землепорядників сільських, селищних рад та землепорядних підприємств. Не сконцентрована повна увага на всіх видах підготовки фахівців, її індивідуалізації, галузевих напрямках, наукових дослідженнях щодо зміцнення та вдосконалення кадрового потенціалу області. Не організовано належне науково-методичне, матеріально-технічне забезпечення виконання фахівцями їх функцій.

Висновки

Отже, реалізація завдань підготовки спеціалістів - землепорядників на 2008-2009 роки забезпечить вирішення низки проблем, серед яких:

- формування змісту професійного навчання та організація навчального процесу відповідно до потреб економічного та соціального розвитку регіону;
- досягнення балансу потреби у кваліфікованих кадрах;
- впровадження в навчальний процес інноваційних технологій для формування інтелектуального потенціалу спеціалістів - землепорядників;

- здійснення науково-дослідних робіт у сфері землеустрою;

- сприяння створенню відповідних послуг сільському та міському населенню щодо вирішення ними земельних питань.

Таким чином, буде забезпечено:

- зміцнення кадрового потенціалу землепорядних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, недопущення його старіння;

- збалансоване організаційне співвідношення молодих і досвідчених кадрів землепорядних органів на державній службі та в органах місцевого самоврядування;

- посилення темпів залучення кадрів нової генерації до реалізації соціально-економічних та суспільно-політичних завдань, які стоять перед областю, містами і районами;

- системний підхід до вирішення проблем добору, розстановки і підготовки кадрів керівників і спеціалістів для роботи в нових умовах;

- залучення інноваційного потенціалу молоді до сфери управління земельними ресурсами для потреб виконавчої та місцевої влади в землепорядних органах.

Література

1. *Вахняк В.С., Жилінський В.Л.* Підготовку інженерів – землепорядників на вищій рівень // Наука і методика. 2007. - №9. – С.74 – 79.
2. *Концепція Державної цільової програми "Наука в університетах" на 2008-2012 роки:* - № 548-р. від 18 липня 2007 року.
3. *Лут М.Т.* Навчально – методичний комплекс дисципліни. Нормативні засади. Варіанти побудови // Наука і методика. 2007. - №9. – С.93 – 106.
4. *Николаева Т.А.* Оптимизация подготовки будущих инженеров безопасности жизнедеятельности. - Брянск: Изд-во БГПУ, 2001. - 220 с.
5. *Смирнова Е.Э.* Пути формирования модели специалиста с высшим образованием. - Л.: ЛГУ, 1977. - 136 с.

Аннотація

О.А. Варфоломеева. Моделирование профессиональной деятельности специалиста – землеустроителя в современных условиях.

Рассмотрены проблемы формирования содержания профессионального обучения и организации учебного процесса инженеров – землеустроителей в соответствии к требованиям экономического и социального развития.

Ключевые слова: *специалист, землеустройство, рыночные условия.*

Summary

*O.A. Varfolomeeva. **Modelling of professional surveyors activity in modern condition.***

Are considered problems of the shaping the contents of the professional education and organizations of the scholastic process of engineers- an surveyors in correspondence to requirements economical and social development.

Keywords: *specialist, organization of the use of land, market conditions.*